

KESKUSTAVISIO 2040

KAUPUNGINVALTUUSTON TYÖPAJA 20.10.2023, TALLINNA

PÖYTÄ 1: ELINVOIMA; LIIKE-ELÄMÄ, PALVELUT, KESKUSTA-ASUMISEN HOUKUTTELEVUUS

- haasteena tyhjät, liiketilat, verkkokauppa, tyhjät tontit → mistä asukkaita, melu, siisteys, iso tori, epäselvät kevyen liikenteen järjestelyt, pysäköinnin hinta, liian iso ja avoin tori
- KESKUSTA HOUKUTTELEVAKSI NIIN ASUMISEN, ASIOINNIN KUIN VIIHTYMISEN OSALTA, UUSI HOTELLI → ENEMMÄN ASUKKAITA, ENEMMÄN TOIMINNALLISUUTTA, ELÄMYKSELLISYYTTÄ (LUMOVOIMAA) → EDISTÄÄ MYÖS LIIKE-ELÄMÄÄ
- **tiivimpi tori**, kunnon kauppahalli, osittainen kattaminen (tori, Lanun aukio), kulku toriparkista liikkeisiin, bussirumba pienemmäksi
- Korkeampaa rakentamista keskustaan
- Viihtyisämpää ja vihreämpään ympäristöä, **katettuja reittejä, kausivaloja**, uusia liikennekokeiluja
- jokin Wau / **houkutuskohte** tarvitaan; köysirata Radiomäki – Satama välille, Kummitusjuna, Satumetsä, Eläintarha/Talvipuutarha, Julkisen taiteen puisto,
- **Hotelli tarvitaan**
- **Toimintaa, tapahtumia** – mitä tahansa, kylpylä, Vesiliikuntakeskus, maailmanpyörä,
- yhteydet eri paikkojen välillä; puksu, opastus, reittien siisteys ja elämyksellisyys, valaistuksella elävöittäminen, **kanava Ranta-Kartanoon**

PÖYTÄ 2: TAPAHTUMAT JA LIIKUNTAMAHDOLLISUUDET

- haasteena majoituskapasiteetti, jäähallin kunto, urbaani tapahtumatilan puute, skeittauspaikat, Urheilukeskuksen ympärivuotisuus, markkinointi, viestintä
1. TAPAHTUMAPAikkojen AKSELI
 - a. Matkakeskus – Monitoimiareena (konsertti, jääkiekko, 50muimahalli) – Urheilukeskus, messukeskus (kehittäminen ympärivuotiseksi, mäkimonttu konserttiareena, ampumahiihto, rullaluistelu, fasiliteetit kuntoon) - sauna-uima-allas-ravintolamaailma Teivaan alueelle – Matkustajasatama, Sibeliustalo
 - b. linkitykset Kisapuistoon, Kariniemeen, Sopenkorpeen (Varikon alueeseen) – Kisapuiston laadukas kehittäminen
 - c. Lanun puiston keskialue – jotain toimintaa /kahvila tai vähintään alueen kunnostus
 - d. talvitapahtumien rinnalle isoja kesätapahtumia, IRONMANista kesän kohokohta
 - e. ilmakiskorata tapahtuma-akselille
 - f. kävelylle laadukas ja innostava kulkuympäristö (radanvarsi - satamaraitti)
 2. Elämyksellinen, houkutteleva tapahtumien KESKUSTA-AKSELI
 - a. **Taidetta, elämyksiä, kausivaloja**, levähdyspaikkoja reitille: Matkakeskus – Rautsikka – Aleksis – Tori – **Ranta-Kartano (kanava)** / urheilukeskus
 - b. **Tori ympärivuotiseksi**; kesäterassit, laadukas keskieur. joulutori
 - c. **HOTELLI torin yhteyteen**

- d. nuorille konsertti/tapahtumapaikka keskustaan (myös alle 18 v)
 - e. Aleksi tapahtuma-alustaksi kesäisin, ”helppo” toimintojen mahdollistaminen
 - f. **Torin keskelle toiminnallinen teos** jossa kaikkien Lahteen tulevien pakko käydä (valokuvaamassa, kiipeilemässä tms.)
 - g. liikunta/leikkimisen mahdollisuuksia enemmän, koulujen pihojen tehokas käyttö
3. Toimintamalli
- a. MARKKINOINTI, Viestintä
 - i. paikallinen näkyvyys niin katutilassa kuin mediassa
 - ii. sisäinen, valtakunnallinen, kansainvälinen
 - b. TOIMINTA
 - i. paikalliset toimijat mukaan tekemään, investoimaan
 - ii. talkoot, vapaaehtoiset → yhdessä tekeminen ylpeydenaiheeksi
 - iii. helppo mahdollistaminen, byrokratian vähentäminen
 - c. RAHOITUS
 - i. kaupungin tulee satsata tapahtuma- ja esim. kulkureittien infraan
 - ii. tapahtumat ja isot tapahtumapaikat tulisi toteuttaa pääosin yksityisellä rahalla.
 - iii. **Looginen ja innostava keskustavisiio innostaa myös investoreita !**

PÖYTÄ 3. VIIHTYISYYS, LUONTO, KULTTURI, YHTEISÖLLISYYS

- haasteena turvallisuus - autotalot, päihteiden käyttäjät-, autoliikenne → kokeiluiden kautta uudet järjestelyt, kulttuurin tukeminen, ei-kaupallisen tilan puute nuorille ja lapsille, siisteys - talkootoiminnan järjestäminen, muutosvastarinta
 - enemmän kysyttävä nuorten ja nuorten aikuisten kommentteja – voiko 60 v visioida tulevaisuutta? Nyt tarvitaan rohkeutta!
1. KULTTUURITOIMIJOIDEN RAHOITUS / TUKEMINEN KUNTOON
 - enemmän taidetta
 - **toiminnallisuutta/tapahtumia** vauvasta vaariin
 - nuorille tapahtumatila jonne 18 v pääsee
 2. KESKUSTA
 - bussiralli pois torin ympäriltä
 - mahdollistaminen
 - esteettömyys huomioitava,
 - erityyppisiä istumismahdollisuuksia (nuoret suosivat toissijaisia istumispaikkoja, tukimuurit, portaat ym.)
 - **hotelli**
 - viherkeitaita, omenapuita, yhteisöllisiä viljelypalstoja
 - ei kaupallisia tiloja nuorille ja lapsille
 3. PIKKU-VESKUN PUISTO vahvemmin osaksi keskustaa
 - **kanava Ranta-Kartanon läpi** – viihtyisä johdatus
 - puisto laajemmin asukkaiden ja yhteisöjen käyttöön
 - kahviloita

- yleinen uimaranta, enemmän laitureita, oleskelualueita
 - Kariniemen yhdistäminen ja huipun hyödyntäminen
4. FELLMANNIN PUISTO ELOON!
- laadukas leikkipuisto
 - pumptrack- ja skeittirata - niitä tarvitaan enemmän

PÖYTÄ 4. TORIN TULEVAISUUS

Haasteena tyhjä, iso, kolkko torialue, vähän myyjä ja toimintaa, ei houkuttele, ei suojaa, ei riittävästi oleskelualueita, liikenne, sekalaisuus (esim.pysäköidyt autot, epäyhtenäiset myyntitelineet)

1. TORIN MITTAKAAVAN PIENENTÄMINEN

- Torin reunat / Alatorilta puuttuvan reunan täydentäminen
- Torin reunojen rakennusten ja/tai puuston hienovarainen valaistus
- Perustelu: torista tulee houkuttelevampi ihmisille

2. TORI JÄSENTÄMINEN KOLMEEN OSAAN

- Arkitori, tapahtumatori ja lisäksi Mariankadun elämyksellinen kaupunkikuva-akseli
- Perustelu: Mariankadun seremonia-akselin nostaminen paremmin esiin → uniikki visuaalinen Lahti-elämys
 - tapahtuma-alueella lasten huomioon ottaminen

3. TORIN UUSI ILME

- Aiempaa rohkeampi arkkitehtuuri (mm. toriparkin porraspömpelit ja Alatorin rakentaminen)
- Myyntikojujen ilmeen harmonisointi, kauniit materiaalit
- Valaistus, julkinen taide, vesiaihe esim. Mariankadun akselille, oleskelupaikkoja ja suojaa
- Kauppahallin jatke torille / lasipaviljonki (tämä myös pienentää torin mittakaavaa)

Muita kommentteja: Opasteet (viitat, ei-digitaaliset!) torilta muihin kohteisiin. Pyöräreittien osoittaminen selvästi torin ohi / läpi. Luisteluradan comeback!

5. OPISKELIJOIDEN KESKUSTA JA KANSAINVÄLISYYS

- haasteena kampuksen tilat ja paikka, nuorisotilojen ja hengailutilojen puute, tapahtumia liian vähän, tarvitaan enemmän asukkaita, pitkäjänteinen sitoutuminen puuttuu

1. TOIMINNALLISUUS JA VIIHTYMINEN

- a. Katettu ympärivuotinen **tila tapahtumille**
- b. Kulttuuri - & liikunta – korttelit / paikat

- c. **Kaupunki mahdollistamassa ja tukemassa** toimintoja ja ”turvallista rosoisuutta”
 - d. sähköinen, autonominen liikkuminen
 - e. **Sinistä** ja vihreää
 - f. **Aleksista kävelykatu**
2. **ELINVOIMA**
- a. **Hotelli ,Torille rakentamista** -museokaavan purkaminen
 - b. Laajempi keskusta; asuminen, palvelut, Jeff Speckin opit , raide matkakeskus-Sopenkorpi-satama-kampus, Sopenkorpi kunniaan (vrt. Telliskivi Tallinnassa)n
 - c. **Kampuksen siirto**

KEHITTÄMISKOHTEET : NELJÄN KÄRKI

1. Hotelli torin yhteyteen
2. Toritilan jakaminen osiin ja ”kaunistaminen”
3. Kanava ranta-kartanoon yhdistämään keskusta vesijärven rantaan
4. Valoa, kausivaloja, taidetta kaupunkitilaan

TEEMALLISIA NOSTOJA:

1. ympärivuotisuus , niin tapahtumissa, toiminnoissa, torilla, aukioilla, katuympäristössä
 - tämä kattaa toimenpiteenä esim. pimeänä kautena valaistuksen lisäämistä, kesällä vihreän ja sinisen lisäämistä, isoja tapahtumia kesäksi
2. yhdessä tekeminen, mahdollistaminen → ylpeydenaiheeksi
3. jokin vetonaula tarvitaan tuomaan myös satunnaisia kävijöitä keskustaan
4. toiminnallisuutta kaikille, erityisesti lapsille ja nuorille

YKSITTÄISET IDEAT

1. hotelli torin lähelle (5)
2. kanava Ranta-Kartanoon (3)
3. Valoa - kausivaloja, valotaidetta – ja taidetta kaupunkitilaan (3)
4. tapahtumien helppo mahdollistaminen, byrokratian vähentäminen (3)
5. uusia kulkumuotoja ; raide, köysirata, ilmakiskorata (3)
6. tiiviimpi tori – rajaaminen erityyppisiin alueisiin (2)
7. kauppahalli torille (2)
8. torille Wau-kohde, suihkulähde/taideteos tms. (2)
9. nuorille konsertti/tapahtumatila, jonne alle 18v pääsee (2)
10. torin osittainen kattaminen, esiintymistilaa (2)

11. Istumispaikkoja, levähdyspaikkoja tärkeille reiteille (2)
12. Viherkeitaita, vihreää lisää (2)
13. bussirumba torin ympärillä pienemmäksi (2)
14. Kariniemen / Launun puiston kehittäminen, huipulle toimintaa / kunnostus (2)
15. torille uutta rakentamista
16. torirakennusten ja yleisen kaupunkikuvan kaunistaminen
17. torille ympärivuotista toimintaa, kesäterassit, laadukas keski-eurooppal. joulutori, luistelurata
18. Lanun aukion osittainen kattaminen
19. korkeaa rakentamista keskustaan
20. katettuja reittejä
21. köysirata Radiomäki- Satama
22. lapsille , nuorille, perheille houkutus: Kummitusjuna,Satumetsä
23. Eläintarha, Talvipuutarha, Julkisen taiteen puisto, maailmanpyörä
24. Vesiliikuntakeskus keskustaan
25. puksu tms. kulkuneuvo keskustan reiteille
26. Monitoimiareena Mytjäisiin ; konsertit,50m uimahalli, jääkiekko ym.
27. Urheilukeskukseen ympärivuotiseen käyttöön ; laaja hiihtokäyttö (ampuma, rullahiihto) ja ulkoilmakonserttipaikka
28. allas-sauna-ravintolamaailma Teivaan rantaan
29. Kisapuiston laadukas kehittäminen ja saneeraus
30. ilmakiskorata Matkakeskukselta Montoimiareenan ja Urheilukeskuksen kautta rantaa pitkin satamaan
31. Keskustan elämyksellinen reitti ; Rautsikka, Aleks, Tori → Urheilukeskukseen ja Vesijärven rantaan (katuvihreää, taidetta, valoa, istumismahdollisuus, opastus)
32. Aleksin tapahtuma-alustaksi kesällä
33. Liikunnallisia/laadukkaita leikkipisteitä ympäri keskustaa, myös koulujen pihat teholliseen käyttöön
34. yhdessä tekemisen toimintamalli ; paikalliset toimijat , talkoo-vapaaehtoistyöstä ylpeydenaihe
35. matalan kynnyksen tapahtumia vauvasta vaariin
36. innostava keskustavisiio ja kaupungin oma satsaus innostaa investoreita
37. liikenteen uudet järjestelyt kokeiluiden kautta
38. Pikku-Veskun puistoon kahviloita, tapahtumia, piknikpaikkoja
39. Yleinen uimaranta lähelle keskustaa
40. Fellmannin puisto eloon (esim. leikkipuisto, pumptrack, skeitti tms)
41. yhteisöllisiä viljelypalstoja, omenapuita
42. Pumptrack- ja skeittiratoja keskustaan (vartin keskusta)
43. opastus tärkeisiin kohteisiin
44. pyöräilyn selkeyttäminen
45. kampus (tai sen osa) keskustaan
46. sähköinen, autonominen liikkuminen
47. Aleksista kävelykatu
48. keskustan ”satelliitit” mukaan esim. Sopenkorpi (vrt. Telliskivi)
49. raidelinja Matkakeskus – Sopenkorpi – satama – kampus
50. Hulevesien käsittelyä, vesielementtejä